

MATURITA 2019

EXTERNÁ ČASŤ

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA

**NEOTVÁRAJTE, POČKAJTE NA POKYN!
PREČÍTAJTE SI NAJPRV POKYNY K TESTU!**

- Test obsahuje **64 úloh**.
- Na vypracovanie testu budete mať **100 minút**.
- Pri riešení úloh budete striedavo používať dva druhy odpovedových hárkov:
 - Do odpovedového hárka č. 1 označeného piktogramom budete zaznamenávať riešenia úloh s výberom odpovede. Pri týchto úlohách vyberte správnu odpoveď spomedzi štyroch ponúkaných možností, z ktorých je vždy správna iba jedna.
 - Do odpovedového hárka č. 2 označeného piktogramom budete zaznamenávať riešenia úloh s krátkou odpoveďou. Pri týchto úlohách správnu odpoveď napíšete do príslušného riadka odpovedového hárka. Krátku odpoveď tvorí jedno slovo alebo niekoľko slov.
- Pri práci smiete používať iba pero s čiernou alebo modrou náplňou. Nesmiete používať zošity, slovníky, učebnice ani inú literatúru.
- **Podrobnejšie pokyny na vyplňovanie odpovedového hárka sú na poslednej strane testu. Prečítajte si ich.**

Želáme vám veľa úspechov!

Začnite pracovať, až keď dostanete pokyn!

Ukážka 1

Július Lomenčík – Sládkovičova Marína v „oku duše“ rovesníkov

(úryvok, skrátene)

Po vydaní *Maríny* tlačou v auguste 1846 sa študujúca mládež veršami o láske, kráse a mladosti nadchýnala. V myšlienkovej i citovej oblasti jej vlastne nahradila Kollárovu [redacted]. Teraz už nemusela srdce rozpolťovať, pretože národnobuditeľské poslanie mohla prejavovať aj cez vnútorné poryvy duše. Potvrzuje to i odporúčanie z pera dobového kritika Mikuláša Dohnányho v *Orle tatranskom* 1847: „Tu sa vám svety otvoria, po ktorých ste dávno túžili, a nájdete sa v nich ako vo svojich vlastných.“ Vo vynikajúcej recenzii vyzdvihol Sládkovičovo „vystúpenie z kože“ biblickej češtiny, čím položil slovenským slovom pevné základy slovenskej poézie: „Podťe sa prizrieť kráse reči našej, vy posmievači, keď ona v kráse spieva a k chórom anjelov božích sa približuje, a srdce vaše musí k nej zahorieť láskou. Ukázal on, k akej dokonalosti slovenčina naša prísť môže!“ Z prvého kriticky nastaveného zrkadla pre obrazotvornosťou hýriacu poéziu *Maríny* jasne vidieť, že Dohnány si zobral na „mušku“ hlavne estetické kvality. Oceňujúc túto stránku vidí v tomto peknom kvete základný „... výtvor najčistejšej poézie veku budúceho“.

Do kritického zrkadlenia prispel vo „svojich“ *Slovenských pohľadoch* (1847) i Jozef Miloslav Hurban, ktorý báseň nečítal šablónovito, zdôrazňujúc hlavne slobodu tvorenia naozaj originálneho výrazu. Záverom recenzie optimisticky Sládkoviča vypravádza na cestu literárnym životom slovami: „My mu cestu jeho, tak pekne nastúpivšiemu všetku slávu a všetok prospech prajeme s túžbou nádejnou ďalšie jeho práce očakávajú.“

01 Autor ukážky 1 sa v nej zameriava

- (A) na vlastné hodnotenie prínosu *Maríny* pre slovenskú literatúru.
- (B) na štylistickú analýzu jazykových kvalít básnického diela *Marína*.
- (C) na zhrnutie názorov Sládkovičových súčasníkov na dielo *Marína*.
- (D) na kritiku subjektívneho pohľadu literárnych recenzentov *Maríny*.

02 Básnickú skladbu *Marína* zaraďujeme

- (A) k príkladom dobového zápasu autora za národné ideály.
- (B) k najrevolučnejším dielam v slovenskej poézii.
- (C) k dielam, ktorými sa vo svojej tvorbe inšpiroval Ján Kollár.
- (D) k vrcholom slovenskej romantickej poézie.

03 Ktorý umelecký prostriedok využil Mikuláš Dohnány v ukážke 1 na označenie zmeny v používaní literárneho jazyka?

- (A) metonymiu
- (B) metaforu
- (C) epiteton
- (D) prirovnanie

04 Ktorý slohový postup prevláda v ukážke 1?

- (A) rozprávaci slohový postup
- (B) opisný slohový postup
- (C) výkladový slohový postup
- (D) informačný slohový postup

05 Orol tatranský bol

- (A) súčasťou časopisu Slovenské pohľady.
- (B) prílohou novín Slovenské národné noviny.
- (C) časopisom, ktorý vydával spolok Tatrín.
- (D) novinami, ktoré vydával Mikuláš Dohnány.

06 Napíšte názov diela Jána Kollára, na ktoré sa odvolával J. Lomenčík v úvode ukážky 1 a ktorého názov patrí na zakryté miesto v nej?

07 Vypíšte z druhého odseku ukážky 1 prvé slovo z vety, v ktorej sa nachádza prechodník i prídavné príslovie.

08 Vypíšte z prvého odseku ukážky 1 vybrané slovo, ktoré označuje prudký prejav citov alebo silnú emóciu.

Ukážka 2

Oscar Wilde – Portrét Doriana Graya

(úryvok, upravené)

„K nesúladu dochádza, keď sa musíme prispôbovať druhým. Vlastný život – to je dôležité. Čo sa týka života našich blízkych, ak niekto chce byť mravokárcom alebo puritánom, nech sa nad nich vyvyšuje so svojimi morálnymi názormi, ale nie je to jeho vec, nemá sa do ničoho starať. Okrem toho, individualizmus má naozaj vyšší cieľ. Moderná morálka žiada prijať štandard našej doby. Podľa mňa, keď kultúrny človek prijme štandard svojej doby, je to najhrubšia nemorálnosť.“

„Ale predsa, Harry, keď človek žije iba pre seba, platí za to strašnú cenu,“ nadhodil maliar.

„Áno, za všetko dnes musíme draho platiť. Myslím, že najväčšou tragédiou chudobných je, že si nemôžu dovoliť nič, iba sebazapieranie. Krásne hriechy, ako krásne veci, Basil, sú výsadou bohatých.“

„Človek musí platiť aj iným ako peniazmi.“

„Čím iným, Basil?“

„Nuž, vari výčitkami svedomia, utrpením aj... no, vedomím poníženia.“

Lord Wotton pokrčil plecami. „Kamarát drahý, stredoveké umenie je krásne, ale stredoveké pocity sú už nemoderné. Možno ich, pravda, použiť v románoch. No ale v románoch možno použiť iba to, čo sa už prestalo používať v skutočnosti. Ver mi, že civilizovaný človek nikdy neoľutuje svoje radosti a necivilizovaný nevie, čo je radosť.“

„Ja viem, čo je radosť,“ zvolal Dorian Gray. „Zbožňovať niekoho.“

09 Z ukážky 2 vyplýva, že podľa lorda Wottona v danej dobe

- (A) kultúrny človek má žiť podľa spoločnosťou akceptovaných pravidiel morálky.
- (B) harmónia zaniká vtedy, keď sa ľudia prispôbujú jeden druhému.
- (C) neprispôbovanie sa všeobecným pravidlám je výsadou bohatých ľudí.
- (D) radostné prežívanie osobného života je dostupné pre každého.

10 Koľko postáv vystupuje v ukážke 2?

- (A) 2
- (B) 3
- (C) 4
- (D) 5

11 Ktorý žáner dominoval v stredovekej literatúre?

- (A) tragédia
- (B) román
- (C) legenda
- (D) epos

12 V ktorej vete sa nachádza priamy predmet?

- (A) *Lord Wotton pokrčil plecom.*
- (B) *Nemôžu si dovoliť nič, iba sebazapieranie.*
- (C) *Človek musí platiť aj iným ako peniazmi.*
- (D) *Človek žije iba pre seba.*

13 Čo nepokladá Lord Wotton v ukážke 2 za stredoveké?

- (A) *výčitky svedomia*
- (B) *sebazapieranie*
- (C) *nemorálnosť*
- (D) *poníženie*

14 Z ukážky 2 vypíšte dvojslovné oslovenie.

15 Ako sa nazýva typ komunikácie, v ktorej komunikanti vyjadrujú svoj nesúhlas bez agresivity a manipulácie?

16 Vypíšte z prvého odseku ukážky 2 zložené slovo domáceho pôvodu.

Ukážka 3

Ovídius – Daidalos a Ikaros

(úryvok, upravené)

*Je múdry Daidalos a Ikara má syna.
Vynájde zvláštnu vec: hľa, z krehkých vtáčích pier
si krídla zostrojí a k pleciam popripína;
syna tiež priúča, jak letieť cez éter.*

*„Nech Minos vševládny ohradí zem i more,
ktoré nás zoviera a nedá uniknúť –
je nebo nad Krétou, je šíra cesta hore,
do Grécka rodného nás volá voľná púť!“*

*Bol z Atén rodákom a v srdci mocnej Kréty
bludisko zbudoval, v ňom toľko rôznych cieľ
i chodieb spleťtých, že ledva z tejto spleti –
ledva z nej vyplietol sa i sám staviteľ!*

[...]

*keď chlapca pochyťí chuť stúpať hor a hor,
sprievodcu opustí a len sa túži vtápať
čím vyššie do výšin, až k slnku, nad obzor – –
Ale tá prudká slasť sa skoro zmení na pád.*

[...]

*Zvať budú po tebe tú šíravinu vôd,
kde otec – ktorý už viac nebol otcom – vzlykal:
„Môj Ikar, kde si mi? Sem za mnou, Ikar, pod!
V ktorej už končine Ťa nájdem, biedny Ikar?“*

*Vtom uzrie hĺbku pier sa plaviť na ostrov.
Prekľaje umenie, čo synáčka mu zmára.
Z vln si ho vyloví, vykope mu rov.
Ten ostrov obdrží tiež meno od Ikara.*

17 Ktoré tvrdenie o ukážke 3 je pravdivé?

- (A) Ukážka tvorí úvod (propozíciu) eposu, v ktorom vystupujú antickí bohovia.
- (B) Ukážka je časťou báje o pôvode prírodných útvarov a ich názvov.
- (C) Ukážka predstavuje bájkku s mravným ponaučením.
- (D) Ukážka má podobu balady, v ktorej vystupujú nadprirodzené bytosti.

18 Ktorý literárny druh predstavuje ukážka 3?

- (A) veršovanú lyriku
- (B) lyrizovanú epiku
- (C) veršovanú epiku
- (D) lyrizovanú drámu

19 Ktoré tvrdenie vyplýva z ukážky 3?

- (A) Vládca Minos túžil ovládnuť celé Grécko.
- (B) Daidalos sa opájal letom vo výškach.
- (C) Na pamiatku slávneho staviteľa pomenujú ostrov.
- (D) Vládca Kréty väznil autora labyrintu.

20 Ktorý pád nie je použitý pri skloňovaní zámen v piatej strofe ukážky 3?

- (A) datív
- (B) genitív
- (C) nominatív
- (D) inštrumentál

21 V ktorej možnosti sa nachádzajú iba slová so slabikotvornými hláskami r/ř, l/ĺ?

- (A) *spletitých, srdce, priúča*
- (B) *pier, zmára, vín*
- (C) *slnku, hřbku, obdrží*
- (D) *vzlykal, bludisko, hřa*

22 Vypíšte z ukážky 3 jedno slovo, v ktorom je porušené pravidlo o rytmickom krátení.

23 Utvorte privlastňovacie prídavné meno od podstatného mena Ikaros v tvare N singuláru mužského rodu.

24 Vypíšte z ukážky 3 slovo, ktoré má rovnaký význam ako slovo *zabíjať*.

Ukážka 4

Jozef Gregor Tajovský – Statky-zmätky

(úryvok)

ĎURKO. *Aj si ho prepíšem! Ak mi nezaplatíte, čo som vám robil.*

PALČÍK. *Prepíšeš?! Oprobujte sa. Ani babky! Dost' si ma skazil do roka! Ja ťa vyplatím. Dones, žena, nejaký kôl! Ja mu vyplatím – keď mu nakladiem. Ožranský lump!*

MARA. *Preboha ťa prosím!... A ty už chod' niekam v peklo!*

ĎURKO. (odchádza z kroka na krok). *Nefrlite mi! Naučím ťa!*

PALČÍK. *Už sa pakuji! Keď ty mňa na žobrotu chceš doniesť...*

ĎURKO. *I skazím ťa, aby si vedel!*

PALČÍK. *Ty mňa? Hneď ti skončenie tu spravím! (Berie revolver.)*

ĎURKO (vyjde rýchlejšie, dvere otvorené).

MARA (skočí k Palčíkovi). *Preboha, neber si ho na svedomie!*

PALČÍK. *Keď ma ty na žobrotu chceš doniesť, radšej ťa ja budem žobrákom chovať! (Von; v pitvore strelí.)*

MARA. *Matička Kristova! (Klesne na prahu.)*

PALČÍK (dnu; trasie sa). *I tá fľandra von! A viac nevkróčí do môjho domu! – Bolo načase chliev očistiť.*

25 Z ktorej časti vnútornej kompozície diela Statky-zmätky je ukážka 4?

- (A) z úvodu/z expozície
- (B) zo zápletky/z kolízie
- (C) z obratu/z peripetie
- (D) z rozuzlenia/z katastrofy

26 V ktorej možnosti sú všetky slová z ukážky 4 neutrálne?

- (A) *A ty už chod' niekam v peklo!*
- (B) *I tá fľandra von!*
- (C) *Už sa pakuji!*
- (D) *Nefrlite mi!*

- 27** Pri ktorej postave z diela Statky-zmätky je správne uvedená jej charakteristika?
- (A) Ondrej Palčík – gazda, ktorý nesúhlasil s Ďurkovou voľbou manželky.
 - (B) Ďurko Ľavko – prelietavý mládenec, ktorý sa so Zuzkou rozišiel z vypočítavosti.
 - (C) Tomáš Kamenský – starostlivý otec, ktorý chce šťastie pre svoje deti.
 - (D) Jano Ľavko – pracovitý gazda, ktorý vidí v synovej svadbe zisk aj pre seba.

- 28** V ktorej možnosti sa nachádza jednočlenná veta z ukážky 4?
- (A) *Ty mňa?*
 - (B) *Chceš doniesť.*
 - (C) *Budem chovať.*
 - (D) *Matička Kristova!*

- 29** Ktorá veta z ukážky 4 neobsahuje frazeologizmus?
- (A) *Dones, žena, nejaký kôl!*
 - (B) *Bolo načase chliev očistiť.*
 - (C) *A ty už chod' niekam v peklo!*
 - (D) *Keď ma ty na žobrotu chceš doniesť.*

- 30** Koľko replík patrí v ukážke 4 Ďurkovi?

- 31** Koľko autorských poznámok sa nachádza v ukážke 4?

- 32** Na základe poznania celého diela, z ktorého je ukážka 4, napíšte krstné meno ženskej postavy, o ktorej hovorí Palčík vo svojej poslednej replike.

Ukážka 5

Čo prináša duálne vzdelávanie zamestnávateľovi?

(skrátené, upravené)

DUÁLNE VZDELÁVANIE je systém odborného vzdelávania a prípravy na výkon povolania, ide o prepojenie všeobecného a odborného teoretického vzdelávania v strednej odbornej škole s praktickou prípravou u konkrétneho zamestnávateľa.

PRAKTICKÉ VYUČOVANIE v systéme duálneho vzdelávania sa vykonáva na pracovisku praktického vyučovania u zamestnávateľa, ktorému bolo vydané osvedčenie zamestnávateľa poskytovať praktické vyučovanie žiakom, s ktorými zamestnávateľ uzatvorí učebnú zmluvu podľa § 19 zákona č. 61/2015 Z. z. o odbornom vzdelávaní a príprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov na základe zmluvnej spolupráce s vybranou strednou odbornou školou vo forme zmluvy o duálnom vzdelávaní podľa § 16 zákona č. 61/2015 Z. z.

Prečo systém duálneho vzdelávania:

1. Získate vyššiu odbornú pripravenosť zamestnancov, reálne kopírujúcu vaše požiadavky.
2. Ušetríte náklady na nábor zamestnancov.
3. Ušetríte náklady na rekvalifikáciu zamestnancov.
4. Získate možnosť vyberať si v prípade potreby nových zamestnancov.
5. Zvýšite lojalitu vašich zamestnancov.
6. Znížite mieru fluktuácie.
7. Zlepšíte pracovné návyky zamestnancov.
8. Zlepšíte imidž vašej firmy.
9. Zlepšíte firemnú kultúru.
10. Posilníte spoločenský status vašej firmy.
11. Zlepšíte pozitívne vnímanie vašej firmy v regióne.
12. Zvýšite stabilitu vašej firmy.
13. Zvýšite záujem nových odberateľov.
14. Zvýšite zisky vašej firmy.

2015

Teoretická príprava v škole

21 pilotných centier na Slovensku s modernými učebnými pomôckami

321 vyškolených učiteľov a celkové zapojenie 1121 učiteľov

DUÁLNY SYSTÉM VZDELÁVANIA

400 vyškolených kariérových poradcov

Projekt sa dotkne 35 000 žiakov

Praktická príprava u zamestnávateľa

250 zapojených zamestnávateľov

7 spolupracujúcich zamestnávateľských zväzov

- 33** Ktoré tvrdenie vyplýva z ukážky 5?
- (A) Zamestnávateľské zväzy odmietajú spoluúčasť na duálnom vzdelávaní.
 - (B) Teoretická príprava nemusí byť povinnou súčasťou duálneho systému.
 - (C) Odborná prax prebieha vo firmách, ktoré majú aspoň 250 zamestnancov.
 - (D) Duálne vzdelávanie znižuje výdavky na preškolenie zamestnancov.
- 34** V ktorej možnosti nie je uvedená výhoda, ktorú podľa ukážky 5 prinesie firmám zapojenie sa do duálneho systému vzdelávania?
- (A) zatraktívnenie statusu firmy
 - (B) zvýšená aktivita zamestnancov
 - (C) nižšia miera odchodov pracovníkov
 - (D) zlepšená pracovná morálka
- 35** Z koľkých viet sa skladá súvetie v druhom odseku ukážky 5?
- (A) 2
 - (B) 3
 - (C) 4
 - (D) 5
- 36** Časť ukážky 5 *Prečo systém duálneho vzdelávania* je napísaná vo forme
- (A) osnovy.
 - (B) konspektu.
 - (C) konceptu.
 - (D) téz.
- 37** V ktorej možnosti je uvedená výhoda, ktorú podľa ukážky 5 získa študent absolvovaním duálneho vzdelávania?
- (A) Cestovanie za prácou na náklady zamestnávateľa v regióne, v ktorom býva.
 - (B) Cestovanie za prácou po celom Slovensku na náklady zamestnávateľa.
 - (C) Získanie doživotnej pracovnej zmluvy od firmy, v ktorej sa učil.
 - (D) Spoznanie reálnych podmienok na konkrétnom pracovisku.
- 38** Koľko zmlúv podľa ukážky 5 uzatvorí žiak so zamestnávateľom v rámci duálneho vzdelávania?
- 39** Vypíšte z časti ukážky 5 *Prečo systém duálneho vzdelávania* nezhodný prívlastok, ktorý je vyjadrený tvarom neurčitku slovesa.
- 40** V ktorom jazykovom štýle sa vypracúva text pracovnej zmluvy?

Ukážka 6

Michelangelo Buonarroti – Som ako mesiac

(skrátené)

*Cez váš zrak ku mne sladké svetlo prúdi,
ktoré už slepý zrak môj nezahliadne.
Na vašich nohách nesiem bremä riadne,
pod ktorým k zemi klesli by mi údy.*

*Len s vaším krídlom vzlietam z čiernej hrudy,
až do neba môj duch sa s vaším vkradne.
V hmle horúco a v slnci mi je chladne,
ak vaša duša príkro o mne súdi.*

*Jedinou vôľou je mi pranie vaše,
vo vašom srdci myšlienky mám skryté
a z vášho dychu plynú moje vety.*

*Som ako mesiac, ktorý oči naše
nespozorujú dotiaľ na blankyťe,
pokým ho jasné slnce neosvieti.*

41 Ktorá charakteristika básnického subjektu/autora nevystihuje jeho pocity v poslednej strofe básne v ukážke 6?

- (A) Cíti sa ako bezvýznamný človek.
- (B) Cíti sa ako záhadný človek.
- (C) Cíti sa ako neviditeľný človek.
- (D) Cíti sa ako nezaujímavý človek.

42 Ktorým slovom označuje básnik v ukážke 6 milovanú osobu?

- (A) svetlo
- (B) blankyť
- (C) zem
- (D) slnce

43 Na ktorý zmysel čitateľa autor v básni *Som ako mesiac* priamo nepôsobí?

- (A) na chuť
- (B) na zrak
- (C) na čuch
- (D) na hmat

44 V ktorej možnosti sa nachádza epiteton/básnický prívlastok?

- (A) *duša príkro o mne súdi*
- (B) *pokým ho jasné slnce neosvieti*
- (C) *len s vaším krídlom vzlietam*
- (D) *ku mne sladké svetlo prúdi*

45 V ktorej strofe ukážky 6 sa nachádza veršový presah?

- (A) *v prvej*
- (B) *vo štvrtej*
- (C) *v tretej*
- (D) *v druhej*

46 Ako sa volá básnická forma, ktorú predstavuje ukážka 6?

47 Vypíšte z ukážky 6 synonymum k slovu *pranie*.

48 Podľa ktorého vzoru sa skloňuje podstatné meno *slnce*?

Ukážka 7

Jerome David Salinger – Kto chytá v žite

(úryvok)

*Ak to fakt chcete počúvať, predovšetkým asi budete chcieť vedieť, kde som sa narodil, aké som mal detstvo, čo robili moji rodičia pred mojím narodením a podobné kraviny podľa vzoru Davida Copperfielda, ale aby som vám pravdu povedal, vôbec sa mi o tom nechce rozprávať. Je to, po prvé, otrava a po druhé, moji rodičia by najmenej dva razy za sebou zinfarktovali, keby som niečo prezradil z ich súkromného života. Na také voľačo sú veľmi citliví, najmä otec. **Inak sú celkom fajn – to nevravím – ale sú hrozne citliví.** Okrem toho vám nemienim rozprávať celý svoj mizerný životopis od a po zet. Porozprávam vám len o tých bláznivých dňoch vlni okolo Vianoc, keď som sa zosypal, musel prísť sem a dať si pohov.*

49 Ktoré lexikálne prostriedky využil Salinger v ukážke 7, aby sa priblížil študentskému prostrediu?

- (A) vulgárne slová
- (B) hovorové slová
- (C) eufemizmy
- (D) neologizmy

50 Tvorbu J. D. Salingeru zaradujeme

- (A) do realistickej literatúry.
- (B) do literatúry po roku 1945.
- (C) do naturalistickej literatúry.
- (D) do medzivojnovnej literatúry.

51 Ktorým slovným druhom je zvýraznené slovo v nasledujúcej vete z ukážky 7?

*Porozprávam vám len o tých bláznivých dňoch vlni **okolo** Vianoc.*

- (A) predložka
- (B) príslovka
- (C) častica
- (D) zámeno

52 Na základe poznania celého diela, z ktorého je ukážka 7, vyberte možnosť, ktorá vysvetľuje, prečo rozprávač príbehu odišiel zo školy.

- (A) Rodičia nesúhlasili s jeho komisionálnym preskúšaním.
- (B) Odišiel na protest proti vyučovacím metódam dejepisára.
- (C) Musel opustiť školu pre hádku so spolužiačkou.
- (D) Prepadol zo štyroch vyučovacích predmetov.

53 Vo zvýraznenej vete v ukážke 7 je pomlčkami oddelený/oddelená

(A) vedľajšia veta.

(B) prístavok.

(C) elipsa.

(D) vsuvka.

54 Ktorý druh čísloviek/číslovkových výrazov sa v ukážke 7 vyskytuje opakovane?

55 Výslovnosť ktorej hlásky slovenskej abecedy je v ukážke 7 zapísaná tromi grafémami?

56 Ktorý typ rozprávača sa nachádza v ukážke 7?

Ukážka 8

Bublínková sezóna

Aj **vy/Vy** máte počas leta často chuť na sýtené nápoje? Zatiaľ čo sladené malinovky z obchodu obsahujú veľké množstvo cukru, **všelijakých/všeliakých** farbív a konzervantov, na pohári čistej perlivej vody ochutenej napríklad kúskami ovocia či bylínok nie je nič zlé. S prístrojmi SodaStreamSPIRIT to s prehľadom zvládnete v pohodlí domova, a rovnako tak aj najmladší či, naopak, najstarší členovia rodiny. Stačí naplniť fľašu, zakliknúť do prístroja a stlačením **tlačítka/tlačidla** nasýtiť podľa vlastných predstáv. Bombička s obsahom CO₂ vystačí na prípravu až 70 litrov perlivej vody, čo zodpovedá približne 47 fľašiam s objemom 1,5 litra, ktoré by ste inak museli vláčiť z obchodu. Prístroj SodaStreamSPIRIT je dostupný v troch farbách – bielej, čiernej a červenej. Navyše, o všetkých benefitoch prípravy perlivej vody v pohodlí domova sa teraz môžete presvedčiť **sami/samy** a bez rizika. V prípade, že s prístrojom SodaStreamSPIRIT nebudete spokojní, do 60 dní od zakúpenia vám vrátia peniaze. Viac na www.sodastream.sk.

Inzercia NB1955

57 Ukážka 8 predstavuje

- (A) inzerát propagujúci nový výrobok.
- (B) reklamu na predaj perlivej vody.
- (C) reklamu na prístroj vyrábajúci sýtené nápoje.
- (D) anotáciu odporúčajúcu požívanie nesladených nápojov.

58 V ktorej možnosti sa nachádza združené pomenovanie?

- (A) sladené malinovky
- (B) pohodlie domova
- (C) sýtené nápoje
- (D) vlastné predstavy

59 V ktorej možnosti je uvedené slovo, ktoré sa z hľadiska citového zafarbenia/expresívnosti odlišuje od ostatných troch?

- (A) bylínka
- (B) malinovka
- (C) bublínka
- (D) kúsok

60 V ukážke 8 sa nachádza aj

- (A) informácia o dostupnosti nákupu prístroja SodaStreamSPIRIT.
- (B) zdôvodnenie výhodnosti nakupovania sladkých nápojov.
- (C) informácia o nevýhodách domácej prípravy perlivej vody.
- (D) opis pracovného postupu na prípravu perlivej vody.

61 V ktorej možnosti sú uvedené len správne tvary slov zo zvýraznených dvojíc slov v ukážke 8?

- (A) vy, všelijakých, tlačidla, sami
- (B) Vy, všeliakých, tlačidla, samy
- (C) Vy, všelijakých, tlačítka, sami
- (D) vy, všeliakých, tlačítka, samy

62 Ktorá spoluhláska má v nasledujúcej vete z ukážky 8 trojakú výslovnosť?

*Zatiaľ čo sladené malinovky z obchodu obsahujú veľké množstvo cukru, **všelijakých/všeliakých** farbív a konzervantov, na pohári čistej perlivej vody ochutenej napríklad kúskami ovocia či bylínok nie je nič zlé.*

63 Napíšte slovom pravopisne správne číslovku z nasledujúcej vety.

Zodpovedá približne 47 fľašiam.

64 Nahraďte v nasledujúcej vete jedno slovesné podstatné meno abstraktným podstatným menom tak, aby sa význam vety nezmenil.

Do 60 dní od zakúpenia výrobku vám vrátia peniaze.

Použitá literatúra

Zoznam knižných zdrojov:

- BUONARROTI, M.: *Som ako mesiac*. Preložil Viliam Turčány. Bratislava : Slovenský spisovateľ, 1973, s. 146.
- GREGOR TAJOVSKÝ, J.: *Statky-zmätky*. Bratislava : Liber Novus d. o. o. Serbia, 2015, s. 52. ISBN 978-86-517-0272-6.
- LOMENČÍK, J.: *Reflexie v priestore slova*. Martin : Vydavateľstvo Matice slovenskej, s. r. o., 2016, s. 140–141. ISBN 978-80-8128-162-4.
- OVÍDIUS: *Premeny*. Preložil Viliam Turčány. Bratislava : Ikar, 2000, s. 39, 43. ISBN 80-7118-887-5.
- SALINGER, J. D.: *Kto chytá v žite*. Preložila Viera Marušiaková. Bratislava : HEVI, 1993, s. 5. ISBN 80-85518-49-X.
- WILDE, O.: *Portrét Doriana Graya*. Preložila Tatiana Ruppeldtová. Bratislava : Petit Press, 2004, s. 99–100. ISBN 84-9789-870-2.

Zoznam publicistických zdrojov:

- *Bublinková sezóna*. Inzercia NB1955. In Nový čas. *Bývanie*. Číslo 8–9/2017, s. 57.

Zoznam internetových zdrojov:

- *Čo prináša duálne vzdelávanie zamestnávateľovi?* Dostupné na: <https://ahrs.sk/vzdelavanie/dualne-vzdelavanie> [cit. 15. 10. 2018].

Texty ukážok boli z didaktických dôvodov gramaticky, štylisticky alebo pravopisne upravené.

Pokyny na vyplňovanie odpoveďového hárka

Odpoveďové hárky budú skenované, nesmú sa kopírovať, krčiť ani prehýbať.
Aby skener vedel prečítať vaše odpovede, musíte dodržať nasledujúce pokyny:

- Píšte perom s čiernou alebo modrou náplňou. Nepoužívajte tradičné plniace perá, veľmi tenko písuce perá, obyčajné ceruzky ani pentelky.

- Riešenia **úloh s výberom odpovede** zapisujte krížikom .

- Správne zaznačenie odpovede (C)
A B C D

- Nesprávne zaznačenie odpovede (C)
A B C D

A B C D

- V prípade chybného vyplnenia údajov alebo odpovedí postupujte podľa nasledujúcich pokynov.
V žiadnom prípade nepoužívajte nový odpoveďový hárak.

- Keď sa pomýlite alebo neskôr zmeníte názor, úplne zaplňte políčko s nesprávnym krížikom a urobte nový krížik.

A B C D

- Ak náhodou znovu zmeníte názor a chcete zaznačiť pôvodnú odpoveď, urobte krížiky do všetkých políčok a zaplnené políčko dajte do krúžku.

A B C D

- Odpovede na **úlohy s krátkou odpoveďou** napíšte do príslušného poľa odpoveďového hárka čitateľne písaným alebo tlačným písmom. Pri použití tlačného písma **rozlišujte veľké a malé písmená**.

Neotvárajte test, pokiaľ nedostanete pokyn!